

Magyarország Alkotmánybírósága

Budapest

1015

Donáti u. 35-45.

Tárgy: Alkotmányjogi panasz

Ab. Tv. 27. § (a)

Ügyszám:

- Győri Törvényszék B.39/2015/14
- Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság B.37/2016/5.
- Bpi.III.174/2018/2. Számú, Győri Ítéltáblai végzés
- Kúria Bpkf.I.975/2018/2. Számú határozata
- Bfv.II.1401/2018/2. számú Kúriai határozat

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott dr. Biczó László Ügyvéd (székhelye: [redacted]) (szül. név: [redacted] szül. hely és idő: [redacted] an. [redacted] lakcím: [redacted] lev. cím: [redacted] osztrák maganútlevelenek száma: [redacted] a, osztrák állampolgár) elítél mellékelten csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselőként eljárva a Győri Törvényszék B.39/2015/14 sorszám alatti 2016. február 29 napján hozott ítéletével, az ezt követő jogorvoslati eljárásban a Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság lényegét tekintve B.37/2016/5. Számú, 2016. június 7. napján kelt helybenhagyó határozatával a jogerős határozatok ellen előterjesztett perújítási indítványt elutasító 2018. június 4. napján kelt Bpi.III.174/2018/2. Számú, Győri Ítéltáblai végzés, a fellebbezését elutasító, a Kúria Bpkf.I.975/2018/2. Számú, 2018. szeptember 10. napján kelt határozatával szemben, az ennek felülvizsgálatát elutasító Bfv.II.1401/2018/2. Számú 2018. november 5. napján kelt Kúriai határozat ellen mind a rendes mind pedig a rendkívüli hazai jogorvoslati lehetőségek teljes kimerítése után, az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27. § (a) pontja alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

A hivatkozott ügyben eljáró bírói döntések ellentétesek az Alaptörvénnyel és erre tekintettel,

- 1) **Indítványozom, hogy az Ab tv. 27. § (a) pontja alapján az Alkotmánybíróság állapítsa meg, hogy a Győri Törvényszék B.39/2015/14 számú, 2016. február 29 napján kelt és a Győri**

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	10/89 - 4/2019
Érkezett:	2019 ÁPR 09.
Példány:	1 Kezelőiroda:
Melléklet:	1 db <i>Ju!</i>

Ítéltábla, mint másodfokú bíróság B.37/2016/5. Számú 2016. június 7. napján kelt ítélete, a Bpi.III.174/2018/2. Számú, 2018. június 4. napján kelt Győri Ítéltáblai végzésre, a Kúria 2018. szeptember 10. napján kelt Bpkf.I.975/2018/2. Számú határozatára és a Bfv.II.1401/2018/2. számú 2018. november 5. napján kelt Kúriai határozatra is kiterjesztve alaptörvény-ellenes, azt az Alaptörvény XXVIII. Cikk (3) bekezdésében rögzített védelemhez való jog, az Alaptörvény XXVIII. Cikk (1) bekezdésében rögzített tisztességes eljáráshoz való jog megsértésével hozták, az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogait sérti.

- 2) Erre tekintettel a Győri Törvényszék B.39/2015/14 számú 2016. február 29 napján hozott, a Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság B.37/2016/5. Számú 2016. június 7. napján kelt ítéletére is kiterjedő hatállyal helyezze hatályon kívül és utasítsa a bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat meghozatalára.

A Be. 429/B.§ (1) bekezdése alapján, indítványozom, hogy az ügyben eljáró elsőfokú bíróság a jogerős ügydöntő határozat végrehajtását az Alkotmánybíróság eljárásának befejezéséig szakítsa félbe.

Amennyiben az elsőfokú bíróság a fenti kérelmet elutasítja, úgy indítványozom, hogy az Alkotmánybíróság, a Be. 429/C.§ az ügyben eljáró elsőfokú bíróságot hívja fel a jogerős ügydöntő határozat végrehajtásának az Alkotmánybíróság eljárásának befejezéséig történő félbeszakítására.

Indokolás

Az ügyben született bírói döntések az alábbiak szerint ellentétesek az Alaptörvénnyel.

Az alaptörvény XXVIII. Cikk (1) bekezdése alapján a terhelt az eljárás minden szakaszában megilleti a tisztességes eljáráshoz való jog. Az alaptörvény XXVIII. Cikk (3) bekezdése alapján a büntetőeljárás alá vont személynek az eljárás bármely szakában joga van a védelemhez, mely a tényleges és hatékony védelem abszolút érvényesülésének követelményét jelenti, ezt az AB több eseti döntésében részleteiben fejtette ki (például: 166/2011. (XII.20.) AB Határozat.)

Jelen ügyben a tisztességes eljáráshoz való jog és a védelemhez való jog a bíróságok alaptörvény-ellenes módon való jogalkalmazása révén az alábbiakban nevesített egyedi esetek szerint vezetett alaptörvény-ellenes bírói döntésekhez.

I./ Az eljárásban az érintett szakkérdésben nem megfelelő szakértelemmel rendelkező személy járt el és az általa készített szakvélemény a jogerős marasztaló ítélet alapjául szolgál, mely a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét jelenti:

Az alaptörvény XXVIII. Cikk (1) bekezdése szerint:

„Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.”

- a) Az eljárásban elsőként eljáró [REDACTED] igazságügyi szakértő szakvéleményének lényege, hogy nem lehet ítéleti bizonyossággal kimondani, hogy a [REDACTED] az általa elmondottakat ténylegesen átélte-e vagy sem. „(...)nem merte biztosan megmondani, hogy megtörtént [REDACTED]. Nem tapasztalta, hogy a [REDACTED] nem volt erre utaló jel (...)” (Győri Törvényszék, B.39.2015/14. Sorszám 10. old. (1) bek./10.)
- b) Az ügyben eljáró második szakértő, [REDACTED] [REDACTED] nyilatkozatának lényege, hogy a sértett életszerű, élményszerű nyilatkozatot ad, így az vélhetően a valóságot tartalmazza.

[REDACTED] megalapozott szakvéleményt azonban nem adhatott tekintettel arra, hogy [REDACTED] szakkérdésekben kompetenciával nem rendelkezett, nem rendelkezik.

A Be. valamely különös szakkérdés megítéléséhez szakértő igénybevételét írja elő. Az, hogy ki, és mely kompetencia szerint lehet Magyarországon szakértő az állam engedélyezi, tényszerűen kizárólag az Igazságügyi Minisztérium nyilvántartásában rögzített szakértők járhatnak el szakértőként, és kizárólag azon kompetenciaterületen, amelyre képzettségük alapján engedélyt kapnak, amit a nyilvántartásnak tartalmaznia kell.

A szakértői tevékenység állami törvényi felügyeletét és kontrollját közjogi jelleggel ellátó az erre vonatkozó Igazságügyi Szakértői Vélemény és Szakértői Jogosultság Kompetencia kört az Igazságügyi Minisztérium tartja nyilván, kezeli, engedélyezi.

Az Igazságügyi Minisztérium Igazságügyi Felügyeleti Főosztály a **XXX-IFFO/1337/2/2015.** szám alatt 2015. április 5. napján [REDACTED] igazságügyi szakértő szakértői kompetenciáját és az általa adott [REDACTED] szakterületen összefüggő szakvélemények bizonyítékként való felhasználhatósága tárgyában közokiratban tett nyilatkozatot.

A nyilatkozatban kifejtése kerül, hogy:

„a szakértő nem rendelkezik [REDACTED]

Tudomásunk szerint a Pesti Központi Kerületi Bíróság több bírása előtti (pl. [REDACTED] bíró, dr. [REDACTED] bíró) büntetőeljárásban - ugyan ilyen jellegű ügyekben [REDACTED] igazságügyi szakértő esetében - a perújítások hivatalból való elrendelése mellett - amiatt, mert kompetenciájának hiányát nem jelezte, etikai vétség elkövetésének alapos gyanúja miatt az Igazságügyi Minisztérium felhívására az

Igazságügyi Szakértői Kamara a szakértővel szembeni etikai eljárás lefolytatását rendelte el, amely eljárásban [REDACTED] utóbb tisztségéről lemondott.

Itt kívánjuk megjegyezni, hogy a Pesti Központi Kerületi Bíróság előtt folyamatban lévő olyan ügyekben, ahol [REDACTED] a szintén [REDACTED] szakértőként járt el és ez a bíróság tudomására jutott, ott a bíróság megtette a szükséges intézkedéseket a szakvélemény bizonyítékként történő felhasználásból való kizárásra, ahol pedig erre már nem volt lehetőség, ott perújítási eljárások kerültek megindításra.

Már az alapügyben eljáró, hatályon kívül helyezett döntést hozó Győri Ítéletábla Bf.106/2013/5. sz. döntése elleni jogorvoslati eljárásban is rögzítésre került, hogy:

*„A fentiek szerint a gyermekkorú sértett vizsgálatával összefüggésben **egyetlen szakértői bizonyíték** a nyomozó hatóság által kirendelt [REDACTED] által előterjesztett pszichológus szakértői vélemény áll rendelkezésre, amely érdemi megállapításainak összevesszett elemzésével és körülményekintő értékelésével az első fokon eljáró bíróság adós maradt. A szóban forgó szakvélemény egyes lényegi megállapításai a terhelttel szemben emelt **pótmagánvád gyengítésére, elerőtlenítésére is alkalmasnak** mutatkozik ezek együttesen a vádban megfogalmazott állítások **valóságának ellenében hatnak** illetőleg azok **hiteltérdemlőségét kérdőjelezzik meg**. Mindezeket azonban a törvényszék teljes egészében ténybeli és jogi értékelés nélkül hagyta. (7.old (3) bék, 8.old (1))*

A Kúria a perújítási kérelmet elutasító határozatában előadja, hogy nem állt fenn olyan ok a Be. alapján, ami [REDACTED] szakértő kizárását indokolta volna és erre tekintettel az elutasított perújítási kérelmünkben tett, törvényben kizárt szakértő vonatkozó hivatkozás is alyptalan. Rögzítésre került az is, hogy a perújítási indítványban csak a szakértő által készített vélemény megalapozottsága lenne kifogásolható.

A Be. 188. § (1) bekezdése szerint „Ha a bizonyítandó tény megállapításához vagy megítéléséhez különleges szakértelem szükséges, szakértőt kell alkalmazni.”

Amennyiben az eldöntendő kérdés valamilyen speciális szakismeretet – jelen esetben [REDACTED] szakismeretet - feltételez, úgy a kompetens szakértő kirendelése kötelező még akkor is, ha a hatóság eljáró tagja esetleg rendelkezik az eldöntéshez szükséges ismeretanyaggal. Ebből következően például a nyomozó hatóság közgazdasági és számviteli ismeretekkel rendelkező tagja által készített ún. revizori vélemény szakértői véleményként nem fogadható el és a szakértő kirendelését sem helyettesíti. Analógia alapján megállapítható, hogy azért, mert [REDACTED] szakértő, még nem jelenti azt, hogy – szükséges szakképesítés hiányában [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] vizsgálatok alapján megalapozott szakértői szakvélemény adására automatikusan jogosult lenne.

A büntetőeljárásban szakvéleményt készítő [REDACTED] [REDACTED] képzettséggel, [REDACTED] [REDACTED] igazságügyi szakértői eljárási jogosultsággal tehát releváns szakértői kompetenciával nem rendelkezett.

Álláspontunk szerint azzal, hogy [REDACTED] [REDACTED] az érintett szakkérdésben szakértői kompetenciával nem rendelkezett, a formális logika szabályainak alkalmazásával arra enged –

[REDACTED]

egyértelműen, minden kétséget kizáróan – következtetni, hogy bizonyítékként felhasználható szakvéleményt sem volt képes - pont a fentiekben részletesen kifejtett kompetenciahiánya miatt – adni.

Tekintettel a jelen pontban előadottakra, a [REDACTED] által adott szakvéleménynek a bizonyítékok köréből történő kizárásának lett volna helye a tisztességes eljáráshoz való jog garantálása és a nemzeti jogszabályoknak megfelelő ítélet meghozatala érdekében.

Ezzel az elítéltnak az Alkotmány XXVIII. Cikke szerinti jogai sérültek:

„(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.”

Álláspontunk szerint azzal, hogy olyan ember adott szakvéleményt, aki egyébként nem tekinthető megfelelő kompetenciával rendelkező szakértőnek, a tisztességes eljáráshoz való jog lényegi elemét tekintve a „fegyverek egyenlősége” is jelentősen sérült, hiszen pont ez a szabály az, amely a büntetőeljárásban azt biztosítja, hogy a vádnak és a védelemnek egyenlő esélye és alkalma legyen arra, hogy a tény- és jogkérdésekben véleményt formálhasson és állást foglalhasson. Ez értelemszerűen sérült azzal, hogy a vád egy lényegében szakvéleménynem nem minősülő állásfoglalást képes volt felhasználni, mint szakvéleményt, ezzel pedig annak olyan szintű bizonyítási erőt tulajdonított, mint egy szakvéleménynek, ez pedig egyértelműen az elítélt hátrányára értékelendő és kizárólag a vádiratban foglaltakat erősíti anélkül, hogy azzal kapcsolatosan a védelem érdemben nyilatkozni tudott volna.

II./ Az eljárás során a sértett nem került személyesen meghallgatásra mely a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét jelenti:

Az alaptörvény XXVIII. Cikk (1) bekezdése szerint:

„Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.”

A tisztességes eljárásnak az alkotmányszövegekben nem nevesített, de általánosan és nem vitatottan elismert eleme a fegyverek egyenlősége, amely a büntetőeljárásban azt biztosítja, hogy a vádnak és a védelemnek egyenlő esélye és alkalma legyen arra, hogy a tény- és jogkérdésekben véleményt formálhasson és állást foglalhasson. A fegyverek egyenlősége mindenképpen megköveteli, hogy a védelem a váddal összevethető súlyú jogosítványokkal rendelkezzen. A fegyverek egyenlőségének egyik feltétele a felek mindegyikének személyes jelenléte az eljárási cselekmények során, amely az alábbiak szerint sérült.

A büntetőeljárásban a sértett vallomása – mivel kihallgatására egyáltalán nem került sor – kizárólag a szakértői véleményből ismerhető meg. Amennyiben – az 1. Pontban részletesen előadottakra tekintettel – a

szakértői vélemény a bizonyítékok köréből kizárásra kerül, úgy az azt tartalmazó sértetti nyilatkozat is, ami ismételten indokolttá teszi a perújítási eljárás lefolytatását.

Itt kívánjuk megjegyezni, hogy a sértett nyilatkozatának egyetlen – nem hiteles – forrása pont az a szakvélemény, amely az érintett szakkérdésben kompetenciával nem rendelkező [REDACTED] készítette.

Az eljárás során a sértett meghallgatására, a hatóság és a bíróság részéről sem, egyetlen alkalommal sem került sor. Az eljárás a terhelttel súlyosan haragos viszonyban álló [REDACTED] [REDACTED] hallott nyilatkozatával indult. [REDACTED] a terhelttel szemben több feljelentést is tett, különböző ügyek miatt, de ezek mind megszüntetésre kerültek (Budapest IV. és XV. Kerületi Bíróság, 8.B.XV.643/2013/23. Számú felmentő határozata)

[REDACTED] az érintett szakkérdésben szakértői kompetenciával nem rendelkező, szakértői vélemény adására nem jogosult személy hallgatta meg érdemben egyedülként, erre tekintettel az általa elmondottak figyelembe nem vehetők.

A Pesti Központi Kerületi Bíróság 30. P.104.132/2017. szám alatti ügyében, a 2018. február hó 20. napján megtartott tárgyaláson az [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]

[REDACTED] az alapügyben eljáró másodfokú bíróság, a hatályon kívül helyező határozatában külön kiemelte, erre érthetetlen okból utóbb mégsem került sor, annak ellenére, hogy az mindvégig a legalapvetőbb módon indokoltnak mutatkozott.

*„Mindemellett együtt a pszichológus szakértő vonatkozó témakörben történő nyilatkoztatása annak függvényében értelemszerűen nem zárható ki a sértett - esetleg szakpszichológus közreműködésével történő - ismételt meghallgatásának szükségessége”.
(Győri Ítéletábrla, 9.old (1) bek.)*

Fentiekben előadottak alapján a sértett meghallgatásától – kiemelten a törvényes képviselői hozzájárulásra, a szakértői vélemény megalapozatlanságára és a sértett büntetőeljárásban hatóság/ bíróság általi meghallgatásának hiányára – a tényállás megnyugtató felderítése és az eljárás tisztesség lefolytatása érdekében eltekinteni nem lehetett volna.

A védelem álláspontja szerint azzal, hogy a [REDACTED] nem került meghallgatásra ismételten nem valósult meg a fegyverek egyenlőségének az elve és erre tekintettel az alaptörvény XXVIII. Cikke szerinti tisztességes eljárás követelménye sem. A sértett meghallgatásával ugyanis a tényállás maradéktalanul feltárható lett volna, ami adott esetben felmentéshez is vezethetett volna, de tekintettel arra, hogy a meghallgatás nem következett be, így ez mindenképpen hátrányosan érintette az elítéltet eljárásjogi és anyagi jogi szempontból is, ezzel egyidejűleg pedig a vád erősítésére szolgált, ezzel felborítva a két oldal közötti, alaptörvényi szinten is garantált egyenlőséget.

[REDACTED]

III./ A kizárólag osztrák állampolgár terhelt konzuli tisztviselője részvételének lehetőségére nem került az eljárás egyetlen szakaszában sem, mely az Alaptörvény XXVIII. Cikk (3) bekezdésébe - amely alapján a büntetőeljárás alá vont személynek az eljárás bármely szakában joga van a védelemhez – ütközik és egyben a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét is jelenti:

Az alaptörvény XXVIII. Cikk (1) és (3) bekezdése szerint:

„Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

A büntetőeljárás alá vont személynek az eljárás minden szakaszában joga van a védelemhez. A védő nem vonható felelősségre a védelem ellátása során kifejtett véleménye miatt.”

A Büntetőeljárásról szóló törvény szerint a külföldi állampolgár vádlott ellen, indult eljárás során lehetővé kell tenni, hogy a tárgyaláson a külföldi állampolgár államának konzuli tisztviselője jelen lehessen.

Jelen esetben az Alkotmánybíróságnak azt kell vizsgálnia, hogy a bírósági eljárásban tájékoztatva lett-e a vádlott erről a jogáról, élni kívánt-e ezzel a jogával, illetve lemondott-e a konzuli tisztviselő igénybevételének lehetőségéről.

Ezt a törvényi kötelezettségét az eljáró bíróság nem teljesítette az alábbiakban részletezettek szerint.

A terhelt kizárólag osztrák állampolgár, amelyre tekintettel mind a Be. /Be. 39. § (2) c.), ;45: § (1); 437: § (2)/ mind a nemzetközi szerződések kötelezik a Magyar Államot, hogy a terhelt hatékony védelme és a tisztességes eljárás elvére figyelemmel biztosítsa, tegye lehetővé (Be. 437. § (2) bek.), hogy a nem magyar állampolgár konzuli képviselője a tárgyaláson jelen lehessen, az érintett érdekeinek védelmében az állami fennhatóságon és kölcsönös elismerésen alapuló módon eljárjon. Ez a terhelt érdekeinek védelme érdekében kiemelten szükséges lett volna, ennek ellenére a terhelt ilyen tájékoztatást igazolható módon nem kapott.

A terhelt nyilatkozata szerint, ha tisztában lett volna azzal, hogy az ügyben jogosult arra, hogy államának konzuli védelmét élvezze, azzal élt volna. Az erről történő tájékoztatás hiányában ezt, a törvényben biztosított védelmet sem volt lehetősége igénybe venni.

A védelem időközben felvette a kapcsolatot az Osztrák Állam Nagykövetségével, ahol jelezték, hogy az eljárásban részt kívántak volna venni, különösen az eset egyedi sajátosságaira és a kizárólagos saját állampolgárra tekintettel.

A fenti döntés és eljárás az indítványozó jogát, jogos érdekét fentiekén túl a jogorvoslatot illetően is nyilvánvalóan súlyosan sérti. Az alapul fekvő, már a perújítás megengedhetőségét is súlyosan sértő eljárásban a fél semminemű jogorvoslattal nem élhet a perújítás elutasítását követően. A sértett személyes meghallgatására a tényállás maradéktalan felderítése és az esetleges ártatlanság megállapítása érdekében a rendkívüli jogorvoslati eljárásban már nincs, ami pedig lényegesen enyhébb büntetés kiszabását, adott

[REDACTED]

esetben az elítélt felmentését jelenthette volna.

Tehát az a tény, hogy a terhelt az eljárás során nem élhetett a konzuli tisztviselő igénybevételének jogával, az a hatékony védelemhez való, az Alaptörvény XXVIII. Cikk (3) bekezdésébe ütközik.

Meg kívánja jegyezni a védelem, hogy indítványunkat nem elsődlegesen a szakértői bizonyítással kapcsolatos sérelemre alapítjuk, hanem a tisztességes eljáráshoz, illetve a hatékony védelemhez való jog sérelmére, azok összességét figyelembe véve.

Előadjuk, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróságnak a tisztességes eljáráshoz való jog sérelme esetében, annak vizsgálata során az eljárás egészét szükséges megvizsgálni, különös figyelemmel a jelen indítványban foglaltakat és nem kiragadni abból bizonyos, a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét eredményező eljárásjogi szabálysértéseket.

Ezen jogától való végleges megfosztással nem tisztázható, hogy valóban elkövette-e, illetve úgy követte- el a bűncselekményt ahogyan azt a szakvéleményt nyújtó személy és az eljárás során meghallgatott tanúk azt előadták.

Budapest, 2019. április 3.

[REDACTED]

DR. BICZÓ LÁSZLÓ ÜGYVÉD

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]